

Analyse af henkastet affald - der hvor vi bor

April 2011

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Resumé af analyseresultaterne	4
DEL 1: HOLDNINGER OG ADFÆRD	5
1.1. Danskerne oplever, at der er beskidt, der hvor de bor	5
1.2. ”Det er de andre, der smider affaldet”	5
1.3. Henkastet affald påvirker de fleste negativt ved bopælen	7
1.4. Jo yngre du er, jo oftere har du selv smidt affald	8
1.5. De unge fordømmer også henkastning af affald hårdt	9
1.6. De samme typer af affald havner altid de samme steder	9
DEL 2: BOLIGFORM	12
2.1. Mest henkastet affald ved etagebyggeri	12
2.2. Sammenhæng mellem indkomst og oplevelse af henkastet affald	14
2.3. Flere ”bebrejdere” og ”ligeglade” i etagebyggeri	15
DEL 3: FRIVILLIGHED	16
3.1. 80 % af danskerne samler affald op efter andre	16
3.2. ”Affaldet er mit eget ansvar!”	16
3.3. Stort frivillighedspotentiale helt generelt	17
3.4. Gode muligheder for at gøre Rent kvarter til en succes	18
3.5. Restgruppen er uden for rækkevidde ...	19
BILAG	20
Metode og gennemførelse	20
Spørgeskema	21

Indledning

Hold Danmark Rent er en netværksorganisation. Missionen med arbejdet er at skabe et Hold Danmark Rent er en netværksorganisation. Missionen med arbejdet er at skabe et gladere Danmark ved at påvirke danskernes holdninger og adfærd og mindske mængden af henkastet affald.

Hold Danmark Rent tror på, at et affaldsfrit Danmark skaber øget glæde og livskvalitet - både for den enkelte og for samfundet - og at rene byer, veje og natur i sig selv bidrager til større ansvar for fællesskabet.

Alle kan støtte Hold Danmark Rent. Virksomheder, organisationer og kommuner kan blive støttemedlemmer, og privatpersoner kan bliver støttevenner. Det er en måde at markere en forpligtelse på og engagere sig i arbejdet for at gøre vores fælles omgivelser renere.

Hold Danmark Rent har taget initiativ til denne analyse af henkastet affald, der hvor vi bor. Målet med analysen er at:

- få et overblik over danskernes holdninger og adfærd, når det handler om henkastet affald, der hvor vi bor.
- få et indblik i hvordan affald påvirker os, der hvor vi bor.
- få afklaret frivillighedspotentialet i forhold til at involvere danskerne i selv at bidrage til at holde rent og samle affald op, der hvor vi bor.

2040 danskere over 15 år har besvaret undersøgelsens 16 spørgsmål. Respondenterne udgør et repræsentativt udsnit af den danske befolkning. Dataindsamlingen og den tekniske del af undersøgelsen er gennemført af WEBPOL i marts måned 2011. Analysen af datamaterialet og sammenskrivningen af resultaterne til denne rapport er foretaget af www.asbjornjensen.dk.

Læs mere om Hold Danmark Rent og muligheden for at bidrage til arbejdet på holddanmarkrent.dk. Følg os på facebook.com/holddanmarkrent.

Resumé af analyseresultaterne

Analysen bekræfter endnu en gang, at henkastet affald er et problem, der optager danskerne. Det store flertal finder, at der er problemer med henkastet affald både i byerne, langs vejene og i naturen.

I denne undersøgelse har vi mere specifikt undersøgt, hvad danskerne mener om henkastet affald, der hvor de bor. Undersøgelsen viser blandt andet, at:

2 ud af 3 danskere oplever, at der er beskidt i deres kvarter. 67 % svarer således, at der ”i høj grad” eller ”i nogen grad” ligger henkastet affald, der hvor de bor.

Men det er især alle de andre, der smider affaldet. Kun 13 % af danskerne har således selv smidt affald, der hvor de bor. Som årsag til, at nogen smider affald, svarer flest, at det er ”det letteste”, og at der kun ”sjældent er en skraldespand i nærheden”.

Henkastet affald ved bopælen påvirker 68 % af danskerne negativt. Det ødelægger vores humør, og vi bliver især vrede eller kede af det. Der er også en direkte sammenhæng mellem mængden af henkastet affald, og hvor negativt påvirkede vi bliver af det.

De unge svarer oftere, at de har smidt affald, der hvor de bor. Det er dog ikke nødvendigvis fordi, de er mere ligeglade. Faktisk fordømmer de unge henkastning af affald stort set lige så hårdt som alle andre danskere op til 50 år. Unge er oftere i ”affaldssituationer”, fordi en større del af deres sociale liv foregår ude, og de spiser og drikker oftere ”on-the-go”.

Henkastet affald opleves som et større problem i etagebyggeri end blandt de øvrige boligformer. 77 % svarer ”i høj grad” eller ”i nogen grad” til spørgsmålet om, om der ligger henkastet affald ved deres etagebyggeri – mod ca. 60 % for de, der bor i hus, rækkehus eller på en gård.

Kvarterer med lave indkomster oplever oftere problemer med henkastet affald – og er oftere etagebyggeri. Undersøgelsens data kan dog ikke sige noget om, hvorvidt der er en sammenhæng mellem mængden af henkastet affald og graden af sociale problemer ...

... men beboerne i etagebyggeri søger væk fra kvarterer med meget affald. 30 % af beboerne angiver, at de ”mister lysten til at være der” eller ”finder andre steder”, hvis der er henkastet affald. Det er markant flere end blandt de, der bor i villa (12 %) og de, der bor i rækkehus (17 %).

Frivillighedspotentialet er stort i de danske boligkvarterer:

- 83 % samler affald op efter andre.
- 60 % mener, at de selv har ansvaret for det henkastede affald.
- 70 % vil gerne deltage i en form for affaldsindsamling, der hvor de bor.

... men opgaven er mere kompleks at løse i etagebyggeriet. Selvom frivillighedspotentialet også her er stort, samler lidt færre end gennemsnittet op efter andre, og lidt færre vil deltage i en fælles affaldsindsamling. Forklaringen er formentlig, at affald i højere grad stammer fra kvarterets eksterne ”gennemrejsende”: Buspassagerer ved stoppesteder, skoleelever og andre, der bruger de offentlige stier i kvarteret. Mange beboere forventer, at viceværtten eller kommunen tager ansvar for problemet.

DEL 1: Holdninger og adfærd

Analysen bekræfter endnu en gang, at danskerne oplever henkastet affald som et problem. Det store flertal finder, at der er problemer med henkastet affald både i byen, langs vejene, i naturen – og der hvor de bor. Det er et problem, som danskerne går meget op i og efterlyser løsninger på. Op mod 80 % af respondenterne gør sig umage med at besvare de åbne spørgsmål, hvor vi efterspørger mere detaljerede forklaringer og efterspørger forslag til løsninger. Det er usædvanligt og vidner om stort engagement i problemstillingen.

1.1. Danskerne oplever, at der er beskidt, der hvor de bor

Den helt overordnede konklusion på undersøgelsen er, at danskerne oplever, at der er beskidt, der hvor de bor. 67,4 % af danskerne oplever, at der ”i høj grad” eller ”i nogen grad” ligger henkastet affald, der hvor de bor. Det svarer til 2 ud af 3 danskere. Se tabel 1 nedenfor.

Tabel 1			
		Antal	Pct.
Oplever du, at der ligger henkastet affald, der hvor du bor?	I høj grad	371	18,2%
	I nogen grad	1004	49,2%
	Hverken/eller	74	3,6%
	I mindre grad	524	25,7%
	Slet ikke	65	3,2%
	Ved ikke	2	,1%
	Total	2040	100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

Meget få danskerne oplever ”slet ikke”, at der ligger affald, der hvor de bor. Henkastet affald er et problem, som danskerne kan forstå og forholde sig til: Kun 0,1 % svarer ”ved ikke”. En nærmere analyse af tallene viser, at der ikke er særlige forskelle i oplevelsen af henkastet affald ved bopælen på tværs af køn og uddannelsesniveauer. Derimod er der forskelle, når vi ser på alder, indkomst og boligtype, hvilket vil fremgå af senere afsnit.

1.2. ”Det er de andre, der smider affaldet”

Langt hovedparten af det henkastede affald, der ender ved danskernes bopæl, må være smidt af andre. Kun 12,8 % af danskerne svarer, at de selv har smidt henkastet affald ved bopælen indenfor det seneste år. Se tabel 2 nedenfor.

I forbindelse med undersøgelsen har vi defineret henkastet affald for respondenterne, så de ikke skulle være i tvivl, om fx et æbleskrog er affald. Definitionen i undersøgelsen er følgende:

”Henkastet affald er affald, som ikke er blevet smidt i en affaldsspand. Det kan fx være cigaretskod, papir, tyggegummi, plastikposer, dåser/flasker eller frugtaffald (fx æbleskrog eller bananskræl). Henkastet affald ligger typisk i byerne, langs vejene og i naturen”.

Tabel 2			
		Antal	Pct.
Har du selv smidt affald på jorden - der hvor du bor - inden for det sidste år?	Ja	261	12,8%
	Nej	1779	87,2%
	Total	2040	100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

Andelen, der smider affald, der hvor de bor, er lavere end ved tidligere undersøgelser, hvor mellem 32,4 og 35,4 % svarede, at de kan finde på at smide henkastet affald (Operate 2007, Henkastet affald – analyse af danskernes holdninger).

Det er muligt, at færre danskere smider henkastet affald i dag end for fire år siden, hvilket vil være en glædelig udvikling. Men forklaringen kan også være, at vi simpelthen smider mindre affald hos os selv, end når vi er andre steder. Under alle omstændigheder er den overordnede konklusion klar: ”Det er de andre, der smider affaldet, der hvor jeg bor!”

Langt hovedparten af danskerne mener, at vi smider henkastet affald, fordi ”det er det letteste”. Det er den dominerende forklaring, som vælges af 53,7 % af respondenterne. Men mange svarer også, at årsagen er, at ”der sjældent er en skraldespand i nærheden”, at ”det er for besværligt at bære rundt på sit affald” eller i forventning om, at ”der kommer nogen og samler affaldet op”. Se tabel 3 nedenfor.

Tabel 3			
		Antal	Pct.
Hvad tror du er årsagen til, at nogen smider affald, der hvor du bor? (mulighed for flere svar)	Det gør alle - det er helt almindeligt	275	13,5%
	Det er det letteste	1096	53,7%
	Der kommer nogen og samler affaldet op	515	25,2%
	Der er sjældent en skraldespand i nærheden	646	31,7%
	Det er for besværligt at bære rundt på sit affald	605	29,7%
	Der er alligevel så beskidt i forvejen, at det ikke gør nogen forskel	247	12,1%
	Andet	404	19,8%
	Ved ikke	44	2,2%
	Total (alle respondenter)	2040	100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

Inspireret af engelske Keep Britain Tidy (www.keepbritaintidy.org), kategoriserer Hold Danmark Rent forklaringerne i fem typer af affaldsadfærd:

De selvretfærdige er dem, der svarer ”Det er det letteste” og ”Det er for besværligt at bære rundt på sit affald”. De udgør både i Danmark og i Storbritannien langt den største gruppe og retfærdiggør i høj grad deres adfærd med, at de andre også gør det.

Bebrejderne er dem, der svarer, ”Der er sjældent en skraldespand i nærheden”, og ”Der kommer nogen og samler affaldet op”. De forsvare sig med, at de ansvarlige myndigheder bare må gøre deres arbejde godt nok. Det er også en dominerende forklaring i undersøgelsen.

De flove svarer fx, at ”Det gør alle – det er helt almindeligt” og sørger så vidt muligt for kun at smide affald, når de ikke bliver opdaget.

De ligeglade er dem, der svarer, at der ”alligevel er så beskidt, at det ikke gør nogen forskel”. Denne gruppe bekymrer sig ikke om affald eller konsekvenserne af det. Det er en relativt lille gruppe, som vil kræve stor overtalelse, for at ændre adfærd.

De velopdragne er den sidste gruppe. De bliver faktisk ofte overraskede over, at noget er affald og forsvarer sig med, at de ikke vidste det. Typisk er det cigaretskod, ispinde og æbleskrog, som denne gruppe ikke opfatter som affald og/eller ikke ved, at det er længe om at blive nedbrudt i naturen. Denne gruppe er især åbne over for faktakommunikation, fordi de i udgangspunktet ønsker at opføre sig ordentligt.

I undersøgelsen har det også været muligt at give andre typer af begrundelser. Det har 19,8 % af respondenterne gjort. Især er der to typer af svar, som går igen:

1. Dårlig opdragelse og respektløshed overfor andre. Følgende er eksempler på svar:

- *”Ikke opdraget og ikke indstillet mentalt på det.”*
- *”Man har ikke lært hjemmefra, at man ikke smider sit affald fra sig.”*
- *”De er nogle ubetænksomme arrogante egoister.”*

2. Særlige fysiske omstændigheder i området. Fx at der ligger en butik, en skole eller andre steder, hvor brugerne smider deres affald. Det uddybes i afsnit 1.5.

1.3. Henkastet affald påvirker de fleste negativt ved bopælen

68,3 % af danskerne bliver ”i høj grad” eller ”i nogen grad” påvirket negativt af henkastet affald, der hvor de bor (24,5 % plus 43,8 % under total). Det er en meget entydig konklusion. Danskerne deler sig i to grupper. Dem over 50 år påvirkes signifikant mere negativt af henkastet affald end danskere under 50 år. Se tabel 4 nedenfor.

Tabel 4						
I hvilken grad påvirker henkastet affald dig negativt, der hvor du bor?						
	Alder					Total
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år	
I høj grad	14,9%	18,1%	18,6%	32,3%	38,4%	24,5%
I nogen grad	45,0%	43,7%	48,2%	43,7%	39,3%	43,8%
Hverken/eller	16,0%	15,6%	11,6%	8,8%	6,6%	11,8%
I mindre grad	16,6%	17,7%	15,9%	12,0%	13,9%	15,3%
Slet ikke	7,2%	4,3%	5,5%	3,2%	1,4%	4,2%
Ved ikke	,3%	,6%	,3%	,0%	,4%	,4%
<i>Base: Personer, der i en eller anden grad oplever at der ligger affald hvor de bor + "Ved ikke" (jf. Sp.1) 1975 svar i alt.</i>						100,0%

Der er også en tydelig sammenhæng mellem, i hvor høj grad vi bliver påvirket negativt af henkastet affald, og hvor meget henkastet affald der ligger, der hvor vi bor. Se tabel 5.

Tabel 5							
		I hvilken grad påvirker henkastet affald dig negativt, der hvor du bor?					
		I høj grad	I nogen grad	Hverken/ eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Oplever du, at der ligger henkastet affald, der hvor du bor?	I høj grad	32,3%	20,7%	10,3%	3,3%	2,7%	,0%
	I nogen grad	46,4%	59,5%	58,6%	35,1%	22,0%	55,5%
	Hverken/ eller	1,8%	2,7%	10,6%	4,6%	3,4%	14,5%
	I mindre grad	19,4%	17,2%	20,1%	56,9%	71,9%	30,0%
	Slet ikke	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
	Ved ikke	,2%	,0%	,4%	,0%	,0%	,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

61,2 % bliver vrede og 40,8 % bliver kede af det over henkastet affald ved bopælen. Det er de dominerende følelser, som vidner om, at henkastet affald især påvirker os ved, at det ødelægger vores humør. Det fremgår af tabel 6 nedenfor.

Tabel 6		
Hvordan påvirker henkastet affald dig, der hvor du bor? (Mulighed for flere svar)		
	Antal	Pct.
Jeg bliver aggressiv	95	6,0%
Jeg bliver vred	967	61,2%
Jeg bliver ked af det	645	40,8%
Jeg føler mig utryk	28	1,8%
Jeg har ikke lyst til at være der	211	13,4%
Jeg finder andre steder at være	74	4,7%
Jeg bliver ligeglad og smider måske selv affald	78	5,0%
Andet	183	11,6%
Ved ikke	55	3,5%
Total (alle respondenter)	1582	100,0%

Base: Personer, der bliver påvirket negativt af henkastet affald i følgende grad "I høj grad", "I nogen grad" eller "Hverken/eller" (jf. sp6)

1.4. Jo yngre du er, jo oftere har du selv smidt affald

De unge svarer oftere ja, når vi spørger danskerne, om de har smidt affald på jorden, der hvor de bor. Faktisk er der signifikante forskelle, når vi ser på en aldersfordeling. Hver fjerde unge (22,9 %) har smidt affald, mens færre end hver tiende over 50 år har (9 %). Se tabel 7 nedenfor. Til gengæld er der ikke særlige forskelle på tværs af køn, uddannelsesniveaue og indkomst.

Tabel 7
Har du selv smidt affald på jorden - der hvor du bor - inden for det sidste år?

	Alder				
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
	%	%	%	%	%
Ja	22,9%	17,6%	10,1%	9,0%	4,6%
Nej	77,1%	82,4%	89,9%	91,0%	95,4%

Base: Personer på 15 år eller derover

Undersøgelsen giver ikke en forklaring på tallene, men det er nærliggende at kigge på det statistiske: Unge mennesker går mere ud, har en højere andel af deres sociale liv udenfor hjemmet og spiser oftere "on-the-go", dvs. på vejen fra A til B. De unge kommer altså både i flere "affaldssituationer" og får mere af det affald mellem hænderne, der typisk ender som henkastet affald. Rent statistisk set, er det altså helt naturligt, at de unge oftere smider henkastet affald.

En del respondenter skyder i de åbne besvarelser på de unge: De er ligeglade, mangler opdragelse osv. Det er der dog ikke noget, der tyder på i denne undersøgelse. Snarere tværtimod.

1.5. De unge fordømmer også henkastning af affald hårdt

Alle danskere – uanset alder – er enige om, at det er uacceptabelt at smide henkastet affald. Se tabel 8 nedenfor. Der er også stor enighed om, at henkastet affald er uacceptabelt alle steder. Gennemsnitsværdierne viser, at uanset sted, så svarer stort set alle, at det er "helt uacceptabelt" eller "uacceptabelt" at smide affald. Der er små variationer mellem stederne og aldersgrupperne, men det gennemsnitlige billede er meget klart.

Tabel 8 (gennemsnit)
Hvad synes du om at smide affald på følgende steder?

	Alder					Total
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år	
Hvor jeg bor	1,39	1,23	1,22	1,32	1,27	1,28
Langs veje og stier	1,39	1,23	1,23	1,31	1,27	1,28
I parker og på pladser	1,33	1,18	1,20	1,28	1,26	1,25
I byen	1,40	1,25	1,24	1,32	1,28	1,29
I skoven og naturen	1,20	1,14	1,17	1,24	1,24	1,20

OMVENDT skala:

1 = Helt uacceptabelt

5 = Helt acceptabelt

Ved ikke = EJ medregnet

1.6. De samme typer af affald havner altid de samme steder

Det er især de mindre typer af henkastet affald, som beboerne smider, dvs. frugtaffald, cigaretskod og tyggegummi (ca. 45 % for de tre typer) fulgt af småt papir (29,4 %). Se tabel 9.

Det er markant, at beboerne ikke smider flere plastflasker/dåser, fastfoodemballage eller papbægre, end de gør. Der er en tydelig tendens til, at beboere er mere hensynsfulde, når de

smider affald. Forstået på den måde, at de ”kun” vælger selv at smide især småt affald, som lettere forsvinder i mængden, eller som nedbrydes relativt hurtigt.

Tabel 9			
		Antal	Pct.
Hvilket affald har du selv smidt på jorden - der hvor du bor - indenfor det sidste år? (Mulighed for flere svar)	Småt papir (f.eks. fra slik, chokolade, boner, parkeringsbilletter mv.)	77	29,4%
	Papbægre (f.eks. fra kaffe, the, sodavand mv.)	8	3,2%
	Fastfoodemballage (f.eks. fra burgere, pizzabakker, bagerpose mv.)	13	4,9%
	Frugtaffald (f.eks. æbleskrog og bananskræl)	122	46,8%
	Ispind	35	13,4%
	Cigaretskod	117	44,9%
	Cigaretpakke	16	6,0%
	Tyggegummi	114	43,4%
	Avis	2	,7%
	Plastikpose	3	1,2%
	Dåse/ plastflaske	17	6,7%
	Glasflaske	5	2,0%
	Hundepose/hundeefterladenskaber	18	6,9%
	Andre ting	10	3,7%
Tota (alle respondenter)	261	100,0%	

Base: Personer, der selv har smidt affald på jorden (jf. Sp.2)

Vi har spurgt, om der er bestemte steder eller områder, hvor affaldet især samler sig. Det har 76 % af respondenterne givet deres bud på. Mange besvarelser går igen mange gange, og der tegner sig et mønster. Følgende steder skaber især affaldsproblemer, der hvor vi bor:

Problemer ved offentlige stier i eller ved kvarteret

Der er mange problemer med affald fra de offentlige stier/cykelstier, som går igennem eller langs med et kvarter. Her er der meget trafik og beboerne har den klare opfattelse, at de ”gennemrejsende” både smider mere affald og er mere ligegyldige i deres affaldsadfærd end beboerne. Følgende er eksempler på besvarelser:

- *”Jeg bor ud til et stisystem, hvor der færdes mange mennesker. Der er mange skraldespande, så man behøver ikke at gå mere end måske 20 meter for at nå en. Det er åbenbart for besværligt, så man smider bare affaldet der, hvor man synes....”*
- *”På Slusestien – offentlig sti, der passerer vores boligblok.”*
- *”På stier hvor der kommer mange hundeluftere.”*

Problemer ved storskraldsrummet og flaskecontaineren

Mange respondenter peger på storskraldsrummet, flaskecontaineren og områder med håndværkere og materialer som steder, hvor der opstår affaldsanarki og bunker. Storskraldsområder, som er for små eller bliver tømt for sjældent, ophober affald. Og måske er regler og forventninger for dårligt kommunikeret. Resultatet er, at når der først er rodet, opfatter mange det som en invitation til at stille alting samme sted, og så eskalerer det. Følgende er eksempler på besvarelser:

- *”Foran døren til storskraldsrummet – folk gider åbenbart ikke lukke døren op for at smide deres affald ud.”*

- *"Ved siden af papircontainer hensættes brugte møbler og papkasser."*
- *"Der hvor håndværkere arbejder, ved stilladser og containere."*
- *"Der er en tendens til, at dér hvor der er affald i forvejen, dér kommer der også mere til."*

Problemer der hvor vinden vender...

Hække, hjørner, kantstene og jordvolde. Alle sammen er de eksempler på steder, som samler affaldet. Simpelthen fordi vinden af den ene eller den anden årsag blæser det derhen. Nogle steder er fx hække sat op netop for at skabe læ og hygge – og her må man altså være særlig opmærksom på, om det også skaber et affaldsproblem. Andre steder har man sikkert ikke tænkt over, at en bestemt del af indretningen eller arkitekturen samler affaldet. Analysen peger på, at det vil være en god idé at gennemgå sit kvarter for sådanne områder, næste gang man skal lave større ændringer eller indrette nye fællesområder. Følgende er eksempler på besvarelser:

- *"Det meste ligger i rendestenen og hækken – hvor vinden bærer det hen."*
- *"Især på hjørner hvor blæsten har ført affaldet hen... vinden lægger plastikaffald på indersiden af volden op til den store vej."*
- *"I hækken ud mod vejen og i hjørner af åbne pladser."*

Problemer ved siden af emballageproducerende stop

Endelig gør mange respondenter opmærksom på, at fx skoler, kiosker, fastfoodrestauranter og busstoppesteder producerer affald, og at brugerne ofte smider det i hækken lige ved siden af, eller på den rute de plejer at tage fx mellem skolen og kiosken. Analysen peger på en problemstilling, som mange beboere kender i de fleste typer af kvarterer. Men også en problemstilling som er helt lokal, og som må håndteres i samarbejde med de skoler, de fastfoodrestauranter eller de kommuner, der har ansvaret for at holde rent ved fx busstoppestedet. Følgende er eksempler på besvarelser:

- *"Jeg bor lige foran et busstoppested og en papircontainer, hvor der ofte bliver smidt affald. Det hænder, at både skraldespanden ved stoppestedet og papircontaineren er fyldte – så er det klart, at det flyder."*
- *"Vi bor lige imellem en skole, en sportshal og en børnehave, og så kan det næsten ikke blive værre. Især på børnenes vej fra skole til tankstation/Brugsen og retur, er det slemt."*

Respondenterne fortæller også om problemer med store aflæsninger, cigaretskod i indkørslen samt dåser og plastik smidt ved gårde og på markerne. Men det generelle billede er, at jo større et kvarter, man bor i, og jo mere bynært det er, jo flere af ovennævnte typer af problemer vil man opleve. Det er simpel geografi.

DEL 2: BOLIGFORM

Boligformen giver de mest afgørende forskelle både i holdninger og adfærd, når det kommer til henkastet affald. Især skiller etagebyggeriet sig ud på mange måder sammenlignet med de øvrige boligformer.

2.1. Mest henkastet affald ved etagebyggeri

Henkastet affald opfattes som et større problem i etagebyggeri end blandt de øvrige boligformer. 76,9 % af de, der bor i etagebyggeri, oplever, at der ”i høj grad” eller ”i nogen grad” ligger henkastet affald, der hvor de bor. De tilsvarende tal er ca. 60 % for de, der bor i hus, række-/klyngehus eller på en gård. Se tabel 10 og 11.

Tabel 10					
Oplever du, at der ligger henkastet affald, der hvor du bor?					
	Hvilken type af bolig bor du i?				
	Hus/villa/ parcelhus	Række-/ klyngehus	Gård	Etageejendom/ lejlighed	Værelse
I høj grad	14,3%	15,6%	16,3%	25,3%	29,5%
I nogen grad	48,6%	46,4%	46,8%	51,6%	46,8%
Hverken/eller	3,7%	4,1%	3,5%	3,3%	,0%
I mindre grad	30,2%	30,2%	27,2%	16,9%	16,4%
Slet ikke	3,1%	3,8%	6,2%	2,6%	7,4%
Ved ikke	,0%	,0%	,0%	,3%	,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

Tabel 11 (Gennemsnit)					
Oplever du, at der ligger henkastet affald, der hvor du bor?					
Hvilken type af bolig bor du i?					
Hus/villa/ parcelhus	Række-/ klyngehus	Gård	Etageejendom/ lejlighed	Værelse	Total
3,41	3,40	3,40	3,80	3,75	3,54

OMVENDT skala:

1 = Slet ikke

5 = I høj grad

Ved ikke = EJ medregnet

Beboere i etagebyggeri bliver også vrede og kede af det, når der ligger henkastet affald, der hvor de bor. Men den tydeligste forskel er imidlertid, at langt flere beboere i etagebyggeri mister lysten til at være i deres kvarter og/eller finder andre steder at være. Næsten hver fjerde beboer (22,1 %) mister lysten til at være i kvarteret, og 7,5 % finder andre steder at opholde sig. Så selvom det er overraskende, at henkastet affald ikke fører til utryghed, så viser analysen, at det især i etagebyggeriet fører til fremmedgjorthed. Se tabel 12 nedenfor.

En mulig forklaring kan være, at mange beboere i etagebyggeri ikke har et privat udendørs opholdsrum. De er henvist til legepladsen, grillpladsen eller den fælles gård i etageejendommene, og kan ikke fortrække til deres private have eller terrasse, hvis mængden af henkastet affald hober sig op på fællesarealerne. Det kan haveejeren eller gårdejeren trods alt. Også selvom affaldet ligger ude bag hækken.

Under alle omstændigheder er det en tydelig konklusion, at etagebyggeriet er mere følsomt overfor henkastet affald: Det får beboerne til at finde andre steder at opholde sig eller måske ligefrem flytte væk.

Tabel 12						
Hvordan påvirker henkastet affald dig, der hvor du bor?						
(Mulighed for flere svar)						
	Hvilken type af bolig bor du i?					
	Hus/villa/ parcelhus	Række-/ klyngehus	Gård	Etageejendom/ lejlighed	Værelse	Total
	%	%	%	%	%	Pct.
Jeg bliver aggressiv	5,4%	5,8%	12,9%	6,5%	,0%	6,0%
Jeg bliver vred	62,6%	59,9%	65,6%	59,0%	52,8%	61,2%
Jeg bliver ked af det	41,9%	39,8%	41,5%	39,2%	43,0%	40,8%
Jeg føler mig utryk	,7%	3,6%	1,7%	2,7%	,0%	1,8%
Jeg har ikke lyst til at være der	8,2%	14,0%	,0%	22,1%	29,0%	13,4%
Jeg finder andre steder at være	3,5%	3,2%	,0%	7,4%	14,4%	4,7%
Jeg bliver ligeglad og smider måske selv affald	3,9%	4,9%	6,7%	6,3%	18,1%	5,0%
Andet	12,3%	8,8%	15,5%	11,3%	,0%	11,6%
Ved ikke	2,6%	5,1%	5,4%	4,1%	,0%	3,5%

Base: Personer, der bliver påvirket negativt af henkastet affald i følgende grad "I høj grad", "I nogen grad" eller "Hverken/eller" (jf. sp6)

Det er også interessant, at 18,1 % af de, der bor på værelse, svarer, at "de bliver ligeglade og smider måske selv affald". Det er markant højere end for de øvrige boligtyper. En mulig forklaring kan være, at en langt højere andel af de, der bor på (lejet) værelse, er midlertidige beboere i et kvarter, og at de måske i mindre grad føler, at kvarteret er deres eget og derfor lettere føler ligegyldighed overfor det.

Tabel 13					
I hvilken grad påvirker henkastet affald dig negativt, der hvor du bor?					
	Alder				
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
I høj grad	14,9%	18,1%	18,6%	32,3%	38,4%
I nogen grad	45,0%	43,7%	48,2%	43,7%	39,3%
Hverken/eller	16,0%	15,6%	11,6%	8,8%	6,6%
I mindre grad	16,6%	17,7%	15,9%	12,0%	13,9%
Slet ikke	7,2%	4,3%	5,5%	3,2%	1,4%
Ved ikke	,3%	,6%	,3%	,0%	,4%

Base: Personer, der oplever at der ligger affald hvor de bor + "Ved ikke" (jf. Sp.1)

De unge forlader også i højere grad områder med henkastet affald, end de øvrige aldersgrupper. Se tabel 13.

Det afkræfter altså fordommen om, at de unge er immune overfor svineri. Og især hænger det formentlig sammen med, at de unge i højere grad lever deres sociale liv uden for hjemmet/lejligheden og oftere bor i etagebyggeri/lejlighed end de øvrige aldersgrupper.

2.2. Sammenhæng mellem indkomst og oplevelse af henkastet affald

De danskere, der har en årlig personlig indkomst på under 300.000 kr., oplever i signifikant højere grad, at der ligger affald, der hvor de bor. Se tabel 14 nedenfor. Og det er altså ikke fordi, de selv sviner mere (se afsnit 1.4.)

Tabel 14					
Oplever du, at der ligger henkastet affald, der hvor du bor?					
	Årlig personlig indkomst før skat				Total
	kr. 0 - 300.000	kr. 300.000 - 599.999	kr. 600.000 og derover	Vil ikke svare / Ved ikke	
I høj grad	23,8%	15,9%	11,5%	12,2%	18,2%
I nogen grad	46,7%	50,3%	49,4%	53,4%	49,2%
Hverken/eller	3,8%	3,4%	4,6%	3,1%	3,6%
I mindre grad	22,3%	28,0%	28,0%	26,4%	25,7%
Slet ikke	3,2%	2,3%	6,5%	4,4%	3,2%
Ved ikke	,1%	,0%	,0%	,4%	,1%
					100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

En stor del af forklaringen består i, at færre og færre bor i etageejendomme, efterhånden som den personlige årlige indkomst stiger. Se tabel 15 nedenfor. 43,1 % af de danskere, der har en årlig personlig indkomst på under 300.000 kroner, bor i etageejendom/lejlighed. Det gør kun 20,1 % af de med en årlig personlig indkomst på over 600.000 kroner.

Tabel 15					
Sammenhæng mellem boligform og indkomst.					
	Årlig personlig indkomst før skat				Total
	kr. 0 - 300.000	kr. 300.000 - 599.999	kr. 600.000 og derover	Vil ikke svare / Ved ikke	
Hus/villa/parcelhus	39,2%	56,9%	64,0%	55,4%	50,6%
Række-/klyngehus	11,2%	11,4%	14,1%	18,4%	12,3%
Gård	3,8%	3,4%	1,8%	6,2%	3,7%
Etageejendom/lejlighed	43,1%	28,1%	20,1%	17,9%	32,1%
Værelse	1,4%	,2%	,0%	,9%	,7%
Andet	1,3%	,0%	,0%	,5%	,6%
Ved ikke	,0%	,0%	,0%	,5%	,1%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

Undersøgelsen peger altså på, at etagebyggeri præget af lave indkomster vil have større problemer med henkastet affald end andre kvarterer. Derimod kan undersøgelsens datamateriale ikke i sig selv sige noget om, hvorvidt der er særlige problemer eller udfordringer med henkastet affald i kvarterer med sociale problemer eller i de ghettoområder, som er blevet politisk defineret og udpeget.

Det er vigtigt at huske på, at der ikke er lighedstegn mellem lav indkomst og ressourcetsvage beboere. Fx bor mange unge studerende, som normalt regnes som ressourcestærke, i etageejendomme med lejligheder. Går vi dybere ned i datamaterialer kan vi se, at 63 % af de unge, bor i etageejendomme. Det er dobbelt så mange som gennemsnittet på 32 %.

En ting er dog sikkert: Det bidrager til problemerne med henkastet affald i etageejendommene, at folk bor tæt og ofte i byen. Begge dele - mange mennesker, der færdes de samme steder, og en urban tæt/høj arkitektur - genererer meget affald.

2.3. Flere ”bebrejdere” og ”ligeglade” i etagebyggeri

”Der kommer nogen og samler affaldet op” er en årsag, som langt oftere går igen i de *servicerede* kvarterer end i de *ikke servicerede*. Det angives som årsagen til henkastet affald af næsten hver tredje, der bor i rækkehus eller etageejendom (29,1 og 30,7 %). Det er signifikant højere end blandt de, der bor i eget hus eller på en gård (21,6 og 18,8 %). Vi kalder dem **bebrejdere** (se afsnit 1.2.).

På samme måde er der markant flere, der er **ligeglade** (se afsnit 1.2.) i etagebyggeri (17,2 %) og blandt de, der bor på værelse (44,4 %). De svarer ”Der er alligevel så beskidt i forvejen, at det ikke gør nogen forskel”. Se tabel 16 nedenfor.

Tabel 16 Hvad tror du er årsagen til, at nogen smider affald, der hvor du bor? (Mulighed for flere svar)							
	Hvilken type af bolig bor du i?						
	Hus/villa/ parcelhus	Række- /klynhus	Gård	Etageejd./ lejlighed	Værelse	Andet	Total
Det gør alle - det er helt almindeligt	12,2%	9,9%	8,7%	16,9%	24,8%	34,3%	13,5%
Det er det letteste	54,9%	50,4%	58,2%	52,8%	33,2%	73,2%	53,7%
Der kommer nogen og samler affaldet op	21,6%	29,1%	18,8%	30,7%	8,1%	26,9%	25,2%
Der er sjældent en skraldespand i nærheden	33,9%	30,9%	23,8%	29,5%	38,7%	8,8%	31,7%
Det er for besværligt at bære rundt på sit affald	31,1%	30,6%	29,9%	27,3%	15,6%	36,5%	29,7%
Der er alligevel så beskidt i forvejen, at det ikke gør nogen forskel	8,9%	11,4%	6,5%	17,2%	44,4%	28,0%	12,1%
Andet	19,4%	18,1%	19,3%	21,3%	6,8%	38,2%	19,8%
Ved ikke	1,7%	1,4%	3,0%	3,1%	,0%	,0%	2,2%

Base: Personer på 15 år eller derover

Undersøgelsen peger på to interessante konklusioner:

For det første, at beboerne i kvarterer med fast oprydningsservice (via kommunen, ejendomsselskab eller vicevært) i højere grad forventer, at der kommer nogle og samler affaldet op. Det er især etageejendomme og rækkehuse.

For det andet, at gruppen af **ligeglade** stiger, jo mere løs tilknytning beboerne/boligformen giver til et kvarter. Det er især svarene fra de, der bor på værelse, der peger på denne konklusion.

DEL 3: FRIVILLIGHED

Problemet med henkastet affald forsvinder først, når vi samarbejder om at holde op med at smide det. Det er derfor glædeligt for Hold Danmark Rent, at en stor del af danskerne tilsyneladende er villige til at gå foran med et godt eksempel og involvere sig aktivt i arbejdet med at holde deres kvarterer fri for henkastet affald.

3.1. 80 % af danskerne samler affald op efter andre

Langt de fleste danskere samler affald op efter andre. Det gør 9 ud af 10 blandt den ældste halvdel af befolkningen, og lidt færre af de unge under 40 år. Men samlet set har hele 82,8 % af den danske befolkning samlet et eller flere stykker henkastet affald op efter andre inden for det seneste år.

Det lover godt for ambitionen om at inddrage flere borgere i arbejdet med at mindske mængden af henkastet affald. Man kan nemlig godt sige, at de fleste af os allerede er i gang. Det fremgår af tabel 17 nedenfor.

Tabel 17						
Har du selv - inden for det sidste år - samlet et eller flere stykker henkastet affald op efter andre?						
	Alder					Total
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år	
Ja	68,3%	78,3%	88,6%	89,8%	89,0%	82,8%
Nej	29,2%	19,3%	10,5%	9,4%	10,8%	15,9%
Ved ikke	2,5%	2,4%	,9%	,8%	,2%	1,4%
						100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

3.2. "Affaldet er mit eget ansvar!"

Antagelsen om et stort frivillighedspotentiale bliver forstærket, når vi spørger danskerne om ansvar. Hvis ansvar er det, at gøre noget ved henkastet affald, der hvor vi bor? Hele 59,7 % af danskerne svarer, at det er "mig selv". Signifikant flere blandt de, der bor i eget hus, rækkehus eller på en gård. Og tilsvarende signifikant færre blandt de, der bor i etageejendom eller på værelse. Men dog ikke mere, end at 42,3 % af de, der bor i etageejendom peger på sig selv, som den hovedansvarlige. Det fremgår af tabel 18 nedenfor.

Respondenterne har kunnet sætte flere kryds, og mange angiver da også de øvrige beboere som vigtige, hvis ansvaret skal placeres (33,9 % i gennemsnit).

Tabel 18
Hvem synes du især har ansvaret for at få samlet henkastet affald op, der hvor du bor?
(Mulighed for flere svar)

	Hvilken type af bolig bor du i?						
	Hus/villa/ parcel hus	Række-/ klyngehus	Gård	Etageejendom/ lejlighed	Værelse	Andet	Total
Mig selv	68,5%	67,6%	70,4%	42,3%	45,4%	36,2%	59,7%
Andre beboere	31,5%	41,4%	24,5%	36,2%	38,6%	18,4%	33,9%
Boligforeningen/ grundejerforenin gen	11,4%	30,5%	3,2%	33,1%	36,0%	8,8%	20,6%
Viceværten	3,8%	20,1%	3,7%	39,2%	31,9%	45,3%	17,6%
Kommunen	40,3%	27,3%	32,3%	47,5%	32,4%	28,0%	40,6%
Andre	12,9%	11,6%	12,6%	12,5%	10,9%	35,4%	12,7%
Ved ikke	4,1%	2,2%	2,5%	3,7%	8,1%	,0%	3,7%

Base: Personer på 15 år eller derover

Til gengæld er der også store forskelle i graden af ansvarsfølelse, når vi ser på tværs af boligformerne. Også her går det igen, at "serviceniveauet" i kvarteret ser ud til at spille ind på placeringen af ansvaret. Beboerne i etagebyggeriet peger i langt højere grad på kommunen som den ansvarlige, end i andre boligformer (47,5 % mod ca. 30 % blandt de, der bor i rækkehus eller på en gård).

Tilsvarende peger mange på viceværten og boligforeningen i de boligformer, hvor en sådan findes (igen især etagebyggeriet og rækkehuse).

3.3. Stort frivillighedspotentiale helt generelt

Vi har spurgt respondenterne direkte, og får her bekræftet antagelsen om frivillighedspotentialet. Se tabel 19.

70,2 % af danskerne, kan godt forestille sig at nedbringe mængden af henkastet affald, der hvor de bor. Det er en meget positiv konklusion for Hold Danmark Rent.

De unge skiller sig negativt ud her, idet 10 procentpoint færre ser sig som potentielle frivillige.

Tabel 19
Kunne du forestille dig at være med til at nedbringe mængden af henkastet affald, der hvor du bor?

	Alder					Total	
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år	Antal	Pct.
	%	%	%	%	%		
Ja	60,2%	71,2%	67,7%	74,6%	75,9%	1386	70,2%
Nej	23,6%	14,7%	17,0%	9,5%	11,0%	297	15,0%
Ved ikke	16,2%	14,1%	15,3%	15,9%	13,1%	293	14,8%
						1975	100,0%

Base: Personer, der i en eller anden grad oplever at der ligger affald hvor de bor + "Ved ikke" (jf. Sp.1)

Ser vi på boligformerne (tabel 20), får vi gentaget den tendens, som vi har set igennem resten af undersøgelsen: Der er lidt mindre frivillighedspotentiale i etageejendomme (63,6 %). Til gengæld er der også signifikant flere tvivlere – og en del af de 17,2 % burde kunne overbevises til at være med.

Det er helt tydeligt, at gårdejerne opfatter sig selv som løsningen, hvis der skal gøres noget ved henkastet affald, der hvor de bor (82,1 %).

Tabel 20					
Kunne du forestille dig at være med til at nedbringe mængden af henkastet affald, der hvor du bor?					
	Hvilken type af bolig bor du i?				
	Hus/villa/parcelhus	Række-/klynge-kædehus	Gård	Etageejendom/lejlighed	Værelse
Ja	73,9%	70,3%	82,1%	63,6%	72,1%
Nej	13,2%	12,9%	8,4%	19,2%	8,0%
Ved ikke	13,0%	16,7%	9,5%	17,2%	19,9%

Base: Personer, der i en eller anden grad oplever at der ligger affald hvor de bor + "Ved ikke" (jf. Sp.1)

3.4. Gode muligheder for at gøre Rent kvarter til en succes

Hold Danmark Rent har udviklet en "værktøjskasse" kaldet "Rent kvarter". Den indeholder en række vejledninger, drejebøger og gode råd til, hvordan en forening eller en gruppe af beboere kan organisere en fælles affaldsopsamling i kvarteret. Samt en række helt konkrete værktøjer, som gør det nemt og sikkert at samle ind: Indsamlingssække, veste, handsker, affaldssnappere osv. Læs mere på www.holddanmarkrent.dk/page/vaerktoejskasser.

I undersøgelsen har vi spurgt danskerne, hvad de synes om Rent kvarter, som vi har præsenteret på følgende måde:

Prøv at forestille dig, at din lokale forening, eller en gruppe af beboere, arrangerede en fælles affaldsindsamling, der hvor du bor. Den vil foregå en lørdag eller en søndag og vare 3-4 timer. Der vil være alt det nødvendige udstyr og affaldssække. Og I vil sikkert slutte af med fælles mad eller noget andet festligt.

Tabel 21						
Kunne du forestille dig at deltage i en fælles affaldsindsamling arrangeret af din lokale forening eller en gruppe af beboere, der hvor du bor?						
	Alder					Total
	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år	
Ja	63,9%	70,3%	71,0%	70,8%	65,6%	68,3%
Nej	27,7%	18,0%	20,6%	16,6%	22,3%	20,9%
Ved ikke	8,4%	11,6%	8,3%	12,6%	12,1%	10,7%
						100,0%

Base: Personer på 15 år eller derover

For Hold Danmark Rent er det meget positivt, at 68,3 % af danskerne kunne forestille sig at være med (se tabel 21). Og måske især glædeligt, at en række af de unge tvivlere bliver jagsigere i stedet. Når problemet, løsningen og forventningerne til indsatsen bliver beskrevet mere konkret, er der faktisk endnu flere unge, som vil deltage (63,9 %), end da vi blot spurgte helt generelt (60,2 % i tabel 19).

Undersøgelsen har givet Hold Danmark Rent helt konkret input til at arbejde videre med indholdet og udbredelsen af Rent kvarter-værktøjskassen:

- Vi har konstateret, at frivillighedspotentialet er stort over hele Danmark og i alle typer af kvarterer. Men vi er også blevet opmærksomme på, at vi skal adressere forskellige aldersgrupper og boligtyper forskelligt.
- I etageejendomme og rækkehusbebyggelser, er der højere serviceforventninger. De udgør en barriere for deltagelsen, som vi skal håndtere direkte og arbejde for at nedbryde.
- Især etagebyggeri hænger tættere sammen med sine omgivelser og byens øvrige brugere: Buspassagerer, gående, skoleelever osv. Og når flertallet af beboerne oplever, at det er "de andre", der smider affaldet, er det vigtigt at udbrede Rent kvarter til også at involvere og samarbejde med omgivelserne om at nedbringe mængden af henkastet affald.

3.5. Restgruppen er uden for rækkevidde ...

20,9 % af danskerne svarer nej til at deltage i en fælles affaldsopsamling i deres kvarter. Vi har bedt nej-sigerne om at begrunde, hvorfor de ikke vil deltage – og hvad der ville kunne få dem til at skifte mening.

Nogle svarer, at de ikke oplever problemer med henkastet affald, der hvor de bor, og derfor heller ikke ser nogen grund til at deltage i en fælles affaldsopsamling. Det giver sådan set god mening. 3,2 % af alle danskere oplever "slet ikke" henkastet affald, der hvor de bor (se tabel 1). Det er formentlig de samme respondenter, vi har fat i her.

Flertallet af nej-sigerne er derimod ret entydige i deres begrundelse: De mener allerede, at de har betalt for den service, som oprydningen består i. Enten via skattebilletten, huslejen eller ved deres moralske og adfærdsmæssige overskud. Undersøgelsen tyder på, at denne gruppe vil være meget vanskelige at involvere i bekæmpelsen af henkastet affald. Simpelthen fordi de ikke mener, at det er deres problem, eller at problemet er relevant. Følgende er eksempler på svar fra disse respondenter:

- *"Jeg arbejder langt ud over de 'normale' 37 timer, betaler top-skat, og kan virkelig ikke se, hvorfor jeg skulle bruge min fritid som her antydte."*
- *"Jeg gider sgu ikke rydde op efter andre uden at blive betalt for det! Især fordi jeg ikke selv smider affald forkerte steder."*
- *"I mit lokalområde mener jeg, at de store centre og virksomheder har et væsentligt større ansvar for, at der holdes orden, end jeg har. Derudover gider jeg ikke rydde op efter andre, det er bare en måde at smide sorteper videre, og det har ingen langsigtet effekt..."*

BILAG

Metode og gennemførelse

Undersøgelsen af gennemført i form af online interview vha. CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) i perioden fra den 7. marts til den 11. marts 2011.

Dataindsamlingen og den tekniske del af undersøgelsen er gennemført af WEBPOL i overensstemmelse med de gældende ESOMAR standarder.

Målgruppen for undersøgelsen er personer i alderen 15 år eller derover, som har adgang til internettet.

Stikprøven/mængden af respondenter, hvortil spørgeskemaet er udsendt, er genereret fra WEBPOLs omfattende respondentbase ved kvotestyret tilfældig udvælgelse af et repræsentativt udsnit af målgruppen.

Undersøgelsens bruttostrikprøve har bestået af 3157 inviterede personer i målgruppen. Heraf har de 2040 deltaget i undersøgelsen inden for det fastlagte tidsrum. Det giver en besvarelsesprocent på 64,6 %

Der er efterfølgende gennemført en vejning af datamaterialet i overensstemmelse med fordelingen af WEB-DK på hhv. køn, alder, geografi og uddannelse.

Spørgeskema

Målgruppe:

15 år +, hele landet

Mål for antal interview:

Mindst 2000 respondenter i målgruppen

Intro:

Henkastet affald er affald, som ikke er blevet smidt i en affaldsspand. Det kan fx være cigaretskod, papir, tyggegummi, plastikposer, dåser/flasker eller frugtaffald (fx æbleskrog eller bananskræl). Henkastet affald ligger typisk i byerne, langs vejene og i naturen.

Spørgsmål 1:

Oplever du, at der ligger henkastet affald, der hvor du bor?

I høj grad

I nogen grad

Hverken/eller

I mindre grad

Slet ikke

Ved ikke

Spørgsmål 2:

Har du selv smidt affald på jorden – der hvor du bor – indenfor det sidste år?

Ja

Nej

(Hvis Sp2 = ja) Ellers => Sp4

Spørgsmål 3:

Hvilket affald har du selv smidt på jorden – der hvor du bor – indenfor det sidste år? (sæt evt. flere krydser)

Småt papir (f.eks. fra slik, chokolade, boner, parkeringsbilletter mv.)

Papbægre (f.eks. fra kaffe, the, sodavand mv.)

Fastfoodemballage (f.eks. fra burgere, pizzabakker, bagerpose mv.)

Frugtaffald (f.eks. æbleskrog og bananskræl)

Ispind

Cigaretskod

Cigaretpakke

Tyggegummi

Avis

Plastikpose

Dåse/ plastflaske

Glasflaske

Hundepose/hundeefterladenskaber

Andre ting

(Listen randomiseres)

Spørgsmål 4:

Hvad tror du er årsagen til, at nogen smider affald, der hvor du bor?

(Sæt evt. flere krydser)

Det gør alle – det er helt almindeligt

Det er det letteste

Der kommer nogen og samler affaldet op

Der er sjældent en skraldespand i nærheden

Det er for besværligt at bære rundt på sit affald

Der er alligevel så beskidt i forvejen, at det ikke gør nogen forskel

Andet: _____

Spørgsmål 5:

Hvem synes du især har ansvaret for at få samlet henkastet affald op, der

hvor du bor? (Sæt evt. flere krydser)

Mig selv

Andre beboere

Boligforeningen/grundejerforeningen

Viceværten

Kommunen

Andre

(Hvis sp1 = Slet ikke, springes Sp6 over)

Spørgsmål 6:

I hvilken grad påvirker henkastet affald dig negativt, der hvor du bor?

I høj grad

I nogen grad

Hverken/eller

I mindre grad

Slet ikke

Ved ikke

(Hvis sp6 > "I mindre grad") Ellers => Sp8

Spørgsmål 7:

Hvordan påvirker henkastet affald dig, der hvor du bor? (Sæt evt. flere krydser)

Jeg bliver aggressiv

Jeg bliver vred

Jeg bliver ked af det

Jeg føler mig utryg

Jeg har ikke lyst til at være der

Jeg finder andre steder at være

Jeg bliver ligeglad og smider måske selv affald

Andet

(Hvis sp1 = Slet ikke, springes Sp8 over)

Spørgsmål 8:

Er der bestemte steder eller områder, hvor affaldet især samler sig, der

hvor du bor?

(Åben besvarelse)

Spørgsmål 9:

Hvad synes du om at smide affald på følgende steder?

	Helt acceptabelt	Acceptabelt	Hverken/ Eller	Uacceptabelt	Helt Uacceptabelt	Ved ikke
Hvor jeg bor						
Langs veje og stier						
I parker og på pladser						
I byen						
I skoven og naturen						

Spørgsmål 10:

Synes du, at henkastet affald er et problem, der skal gøres noget ved på følgende steder?

	Helt acceptabelt	Acceptabelt	Hverken/ Eller	Uacceptabelt	Helt Uacceptabelt	Ved ikke
Hvor jeg bor						
Langs veje og stier						
I parker og på pladser						
I byen						
I skoven og naturen						

Spørgsmål 11:

Prøv med dine egne ord at beskrive om der er forskel på at smide affald, der hvor du bor, og at smide affald andre steder?
(Åben besvarelse)

(Hvis sp1 = Slet ikke, springes Sp12 over)

Spørgsmål 12:

Kunne du forestille dig at være med til at nedbringe mængden af henkastet affald, der hvor du bor?

Ja
Nej
Ved ikke

(Hvis Sp12 = ja) Ellers => Sp14

Spørgsmål 13:

Prøv med dine egne ord at beskrive hvordan kunne du forestille dig, at være med at mindske mængden af henkastet affald der hvor du bor?
(Åben besvarelse)

Spørgsmål 14:

Har du selv - indenfor det sidste år - samlet et eller flere stykker henkastet affald op efter andre?

Ja
Nej
Ved ikke

Spørgsmål 15:

Prøv at forestille dig at din lokale forening, eller en gruppe af beboere, arrangerede en fælles affaldsindsamling der hvor du bor. Den vil foregå en lørdag eller en søndag og vare 3-4 timer. Der vil være alt det nødvendige udstyr og affaldssække. Og I vil sikkert slutte af med fælles mad eller noget andet festligt.

Kunne du forestille dig at deltage i sådan en fælles affaldsindsamling?

Ja

Nej

Ved ikke

(Hvis Sp15=nej) Ellers => Afslut

Spørgsmål 16:

Hvorfor ikke – og hvad kunne få dig til at skifte mening?
(åben besvarelse)

Tak for din besvarelse!

Undersøgelsen gennemføres af Hold Danmark Rent. Hold Danmark Rent arbejder for at ændre danskernes adfærd og holdning til henkastet affald. Du kan læse mere om Hold Danmark Rent her: www.holddanmarkrent.dk
[logo vises]